

ἈΝΑ ΤΟ ἈΣΤΥ

Καὶ μία θεατρικὴ ἐπιτυχία—τέλος πάντων!

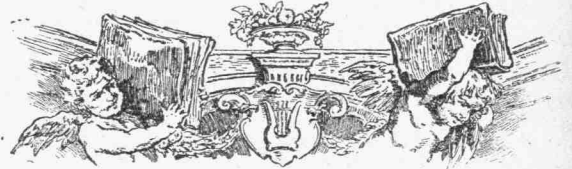
Ἐπὶ πολὺ εὐτυχῆ ἀστέρα πρέπει νὰ ἐγεννήθη ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ κ. Ἡλ. Καπετανάκη. Πρῶτον ὅτι ηὐτύχησε νὰ διερχομένη ὑπὸ τοῦ Παντοπούλου, δεύτερον ὅτι ἐδόθη μετὰ σειράν πρωτοφανῆ ἀποτυχιῶν, τρίτον ὅτι ἔτυχεν ἔργον νέου, πρώτην φοράν προβάλλοντος ὡς συγγραφέως, τέταρτον—αὐτὸ ὑποθέτομεν ὅτι εἶνε τὸ σπουδαιότερον,—ὅτι ἔτυχεν τὸ ἐξυπνότερον, τὸ καλλίτερον ὄλων τῶν θεθέντων κατὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον. Ὁ κόσμος ἀπὸ τῆς πρώτης ἐσπέρας κατενθουσιάσθη, ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἐσπέρας κατέκλυσε τὸ θέατρον, πατεῖς με πατῶ σε, ἐγέλασεν, ἔχειροκρότησε καὶ μετὰ τοῦ καθημερινοῦ τύπου ἀπεθέωσε τὸν νέον κωμειδουλιογράφον. Ἀριστούργημα! Ἐξοχον! Θαυμάσιον!...

Ἄλλ' ἂν ἔχη ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς τοιαύτης λαϊκῆς ἐπιτυχίας, ἂν ἦτο τὸ καλλίτερον τῶ ὄντι τῆς ἐφετεινῆς παραγωγῆς, ὡς φιλολογικὸν ἔργον ὅμως ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, ὡς κωμῶδια δηλαδὴ ἡθῶν, δὲν μας φαίνεται μεγάλῃς ἀξίας. Ἐχει τὴν αὐτὴν κυρίαν ἰδέαν μετὰ τῆς Ἀλεπούς, τῆς βραβευμένης κωμῶδιᾶς τοῦ κ. Ζάννου, μετὰ τῆς ὁποίας καὶ εἰς ἄλλα τινὰ σημεῖα τῆς ἐκτελέσεως συμπίπτει. Ἐπειτα οἱ τύποι καὶ οἱ χαρακτήρες τοὺς ὁποίους παρουσιάζει εἶνε σχεδὸν ὅλοι ψευδεῖς, ἀθαίρετοι· τοῦλάχιστον ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, ὁ ἄξιοςτος φουστανελλᾶς ἐπαρχιώτης ὁ ἐρχόμενος ἀμέσως εἰς τὰς Ἀθήνας ὡς ἀνώτατος ὑπάλληλος καὶ μεταβαλλόμενος εἰς λεπτεπίλετον ἀριστοκράτην, εἶνε μᾶλλον ὄνειρον ἢ πραγματικότης. Ἐκτὸς τούτου ἔχει ὑπόθεσιν τετριμμένην, εἰς ἄκρον ἀπίθανον, ἄνευ πλοικῆς δυναμένης νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἄνευ σκηναϊκῆς οἰκονομίας. Ἄλλὰ πρέπει νὰ εἴμεθα δίκαιοι· ἡ κωμῶδια ἔχει μερικὰς χαρακτηριστικὰς σκηνας, ὠραίας καὶ πρωτοτύπους καὶ εἶνε κατασπαρμένη μετὰ εὐφυολογήματα ἐπίκαιρα, πολλὰ τῶν ὁποίων εἶνε ἐπιτυχέστατα. Ὁ κ. Καπετανάκης εἶνε ἄξιος πολλῆς ἐνθαρρύνσεως ὡς παρέχων τὴν ἐλπίδα νὰ γράψῃ εἰς τὸ μέλλον καὶ τελειότερα ἔργα.

Τὸ ρεῦμα τῆς ἀποτυχίας τὸ ἀκατάσχετον παρέσυρε καὶ αὐτὸν τὸν κ. Κορομηλᾶν. Ἡ Ἀγάπη τῆς Λουλουκάς, τὸ τελευταῖον του κωμειδουλίου, διδασθὲν τὸ παρελθὸν Σάββατον ὑπὸ τοῦ θιάσου Ταβουλάρη, ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τοῦ κοινῶς ζωηρότατου. Εἶτε διότι δὲν ἐπαίχθη καλά, εἶτε διότι εἶχε πολλὰ θεολογικὰ πράγματα μέσα, εἶτε διότι ἡ μουσικὴ του ἦτο τετριμμένη, εἶτε διότι ἔχει ἀντιπαθείας καὶ ἀπαντᾷ ἀντίδρασιν ὁ κ. Κορομηλᾶς κατὰ τὴν πρώτην τῶν ἔργων του, εἶτε διότι αὐτὸ ἔτυχε κατώτερον τῶν μέχρι τοῦδε τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως—δὲν ἤξεύρομεν δικτῆ, ἀλλὰ τὸ γεγονός εἶνε ὅτι ἡ Ἀγάπη τῆς Λουλουκάς ἀπέτυχε, δὲν ἤρρεσεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ εἰς τοὺς ὀλίγους καὶ εἰς τοὺς πολλοὺς, σχεδὸν διόλου.

Ὡς ἔργον οὔτε εἰς ἡμᾶς ἤρρεσε πολὺ—πολὺ ἡ Ἀγάπη τῆς Λουλουκάς. Εἶνε φάρσα ὄχι νόστιμη, μετὰ πλοκὴν δαιδαλώδη, μετὰ χαρακτηριστὰς παραδόξους, μετὰ ὑπόθεσιν ἰδιόρρυθμον, ἀπιθανωτάτην, ἀνεκδιήγητον, φορτωμένην ἀπὸ εὐφυολογίας, αἱ περισσώτεραι τῶν ὁποίων εἶνε βεβαιωμένοι ἢ κοιναί. Εἶνε ὅμως γεγραμμένη μετὰ τὴν συνήθη σκηναϊκὴν τέχνην τοῦ κ. Κορομηλᾶ, τοῦ μόνου ἐκ τῶν δραματικῶν μας συγγραφέων γνωστοῦ τελείου τῆς σκηναϊκῆς καὶ ἱκανοῦ νὰ παρουσιάσῃ καὶ τὰ τερατωδέστερα πράγματα ὑπὸ τύπον τεχνικῆς ἀληθείας. Διὰ τοῦτο, ὑπὸ ἄλλας συνθήκας, νομίζομεν ὅτι καὶ ἡ Ἀγάπη τῆς Λουλουκάς ἐδύνατο ἴσως νὰ ἐπιτύχῃ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

Ἐπὶ τοῦ κ. Νορντάου ἐξεδόθη ἐν Βερολίῳ δίτομον σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον Ἐκφυλίσις (Entartung) διὰ τοῦ ὁποίου ὁ συγγραφεὺς, ἀκολουθῶν τὰς θεωρίας τοῦ Λομπρόζου, Μορέλ καὶ λοιπῶν, προσπαθεῖ νὰ ποδείξῃ ὅτι ὅλοι οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς εἶνε ἔκφυλοι, ἂν ὄχι ἐντελῶς παράφρονες, ἀλλὰ φέροντες πρὸς τὴν παραφροσύνην. Τὸ συμπέρασμα τοῦ κ. Νορντάου ἔχει αὐτολεξεῖ ὡς εἴη: «Ἡ Ἐπιστήμη δὲν ἐδίστασε νὰ καταρτίσῃ τὴν Πίστιν, τὴν πολὺ τῆς Τέχνης ὠφελιμοτέραν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα· δὲν θὰ διστάσῃ λοιπὸν νὰ πατάξῃ καὶ τὴν Τέχνην, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θέλει πεισθῆ ὅτι ἡ Τέχνη κατήντησε εἰς ἀδυναμίαν, εἰς νόσον τῆς ἀνθρωπότητος». Τὸ ἔργον τοῦ κ. Νορντάου, μεγίστην ἐπιποίησιν ἐντύπωσιν, εἶνε διηρημένον εἰς πέντε μέρη. Τὸ πρῶτον ἐπιγράφεται Fin de siècle καὶ ἐξετάζει τὴν παρὰ τῷ κοινῷ ὑπόδοχῃ τῶν σημερινῶν συγγραφέων καὶ ἀποτελεῖ τὴν αἰτιολογίαν τῆς νόσου. Τὰ τρία ἄλλα μέρη ἐπιγράφονται Μυστικισμὸς, Ἐγωτισμὸς καὶ Ρεαλισμὸς, πραγματεύονται κυρίως περὶ τῶν ἐκφύλων συγγραφέων. Τὸ δὲ τελευταῖον Εἰκοστὸς Αἰὼν εἶνε ἡ πρόβλεψις καὶ ἡ θεραπεία τῆς καλλιτεχνικῆς αὐτῆς ἐκφυλίσεως.

Ἀπερίωσεν κατ' αὐτὰς ὁ Βύρζαθ, αὐτοαὶακὸς φιλόλογος διακριθεὶς ἐπὶ ἐκτάκτῳ φιλοπονίᾳ, ὁ μόνος συγγραφεὺς τοῦ ἐξηκοντατόμου Λεξικοῦ τῆς Ἀστρονομικῆς Ἀποστολατικῆς, διὰ τὸ ὅποιον ἐργασθῆ τεσσαράκοντα ὅλα ἔτη καὶ τοῦ ὁποίου ὅταν ἐξεδόθησαν οἱ τελευταῖοι τόμοι, οἱ πρῶτοι εἶχον παλαιωθῆ. Εἰς τὸ τέλος τοῦ τελευταίου ὁ Βύρζαθ ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Δόξα τῷ Θεῷ τὸ ἔργον συνετελέσθη. Μόνος ἐγὼ ἔγραψα τοὺς ἐξηκοντα τόμους καὶ αἱ χεῖρές μου κατακόποι ἐκ τῆς ἐργασίας ἀναπαύονται νῦν».

Ἐν Βερολίῳ γνωστότατος καθηγητῆς τῆς Θεολογίας Ἀδόλφος Χάρνακ ἐξέδοτο τὸν Ἀ' τόμον τῆς Ἱστορίας τῆς ἀρχαίας χριστιανικῆς Φιλολογίας μέχρι τοῦ Εὐσεβίου.

Ἐν Γερμανίᾳ καθηγητῆς Κάπες ἐκδίδει προσεχῶς Ἀριστοτελικὸν Λεξικόν, ἐν ᾧ θὰ ἐρμηνεύονται ὅλοι οἱ φιλοσοφικοὶ ὅροι οἱ ἀπαντῶντες εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀριστοτέλους.

Ἐν Λονδίῳ ἐτελεστέησεν ὁ Μύλλερ Στροφικῆς κριτικῆς ἔργος καὶ ἰδιόρρυθμος, προσπαθῆσας νὰ κλονήσῃ τὴν πρὸς τὸν ἱστορικὸν Θεουκιδίδην πίστιν διὰ τῶν περιφρήμων αὐτοῦ Θεουκιδίδειον Συζητήσεων. Ἐκ τῶν καλλίστων αὐτοῦ συγγραμμάτων θεωρεῖται ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ τὸ περὶ Ἀριστοφάνους.